Teismo praktikos rinkinys

BENDROJO TEISMO NUTARTIS (pirmoji kolegija)

2017 m. gruodžio 14 d.*

„Ieškinys dėl panaikinimo – Gamtinių dujų vidaus rinka – Direktyva 2009/73/EB – Komisijos sprendimas iš dalies pakeiti sąlygas, kuriomis netaikomos Sąjungos taisyklės OPAL dujotiekio eksploatavimui, kiek tai susiję su trečiųjų šalių prieiga ir tarifų reglamentavimu – Tiesioginės sąsajos nebuvimas – Nepriimtinumas“

Byloje T-849/16

PGNiG Supply & Trading GmbH, įsteigta Miunchene (Vokietija), atstovaujama advokato M. Jeżewski,

ieškovė,

prieš

Europos Komisiją, atstovaujamą O. Beynet ir K. Herrmann,

atsakovę,

dėl pagal SESV 263 straipsnį pateikto prašymo panaikinti 2016 m. spalio 28 d. Komisijos sprendimą C(2016) 6950 *final*, kuriuo peržiūrimos sąlygos, kuriomis pagal Direktyvą 2003/55/EB OPAL dujotiekiui netaikomos taisyklės dėl trečiųjų šalių prieigos ir tarifų reglamentavimo,

BENDRASIS TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro pirmininkė I. Pelikánová (pranešėja), teisėjai P. Nihoul ir J. Svenningsen,

kancleris E. Coulon,

priima šią

* Proceso kalba: lenkų.

Nutartį

Teisinis pagrindas

1 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/73/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikinančios Direktyvą 2003/55/EB (OL L 211, 2009 p. 94), 36 straipsnis suformuluotas taip:

„1. Pateikus prašymą, stambiai naujai dujų infrastruktūrai, t. y. jungiamiesiems vamzdynams, SGD įrenginiams ir saugykloms, apibrėžtą laikotarpį gali būti leidžiama netaikyti 9, 32, 33 bei 34 straipsnių ir 41 straipsnio 6, 8 ir 10 dalių nuostatų, jei laikomasi šių sąlygų:

a) investicija turi skatinti dujų tiekimo konkurenciją ir gerinti tiekimo saugumą;

b) investicijos rizikos laipsnis turi būti toks, kad nesuteikus išimties investicija būtų negalima;

c) infrastruktūros savininkas turi būti fizinis ar juridinis asmuo, bent savo teisine forma nepriklausomas nuo sistemos operatorių, kurių sistemose tą infrastruktūrą numatyta pastatyti;

d) iš tos infrastruktūros vartotojų turi būti imamas mokestis; ir

e) išimtis neturi kenkti konkurencijai ar veiksmingam gamtinių dujų vidaus rinkos funkcionavimui arba veiksmingam reguliuojamosios sistemos, su kuria ta infrastruktūra yra sujungta, funkcionavimui.

<…>

3. [Nacionalinė] reguliavimo institucija, apsvarsčiusi kiekvieną atskirą atvejį, gali priimti sprendimą dėl 1 ir 2 dalyse nurodytų išimčių.

<…>

6. Išimtį galima suteikti naujos infrastruktūros arba esamos infrastruktūros, kurios pajėgumas smarkiai padidėjo, visiems pajėgumams arba jų daliai.

Priimant sprendimą suteikti išimtį, kiekvienu atskiru atveju atsižvelgiama į poreikį nustatyti sąlygas, susijusias su išimties galiojimo laikotarpiu ir nediskriminacine teise naudotis infrastruktūra. Priimant sprendimą dėl tų sąlygų visų pirma atsižvelgiama į papildomus pajėgumus, kuriuos planuojama sukurti, ar esamų pajėgumų pakeitimus, projekto įgyvendinimo laikotarpį ir nacionalines aplinkybes.

<…>

8. Reguliavimo institucija nedelsdama perduoda Komisijai kiekvieno gauto prašymo suteikti išimtį kopiją. Kompetentinga institucija nedelsdama praneša Komisijai apie sprendimą ir kartu pateikia visą svarbią su sprendimu susijusią informaciją. Tą informaciją Komisijai galima pateikti apibendrintos formos, kad Komisija galėtų priimti tinkamai pagrįstą sprendimą. Visų pirma pateikiama tokia informacija:

a) išsamios priežastys, dėl kurių reguliavimo institucija arba valstybė narė suteikė ar atsisakė suteikti išimtį, kartu su nuoroda į 1 dalį, įskaitant tinkamą (-us) tos dalies punktą (-us), kuriuo (-iais) grindžiamas toks sprendimas, įskaitant finansinę informaciją, pateisinančią išimties reikalingumą;

b) išimties, jei ji būtų suteikta, poveikio konkurencijai ir veiksmingam gamtinių dujų vidaus rinkos funkcionavimui analizė;

c) priežastys, į kurias atsižvelgiant buvo nustatyta išimties galiojimo trukmė ir visų atitinkamos dujų infrastruktūros pajėgumų dalis, kuriai suteikiama išimtis;

d) kai išimtis susijusi su jungiamuoju vamzdynu – konsultacijų su atitinkamomis reguliavimo institucijomis rezultatai; ir

e) informacija apie tai, kaip infrastruktūra pasitarnaus įvairinant dujų tiekimo šaltinius.

9. Per dviejų mėnesių laikotarpį nuo kitos dienos po to, kai buvo gautas pranešimas, Komisija gali nuspręsti pareikalauti, kad reguliavimo institucija iš dalies pakeistų arba atšauktų sprendimą suteikti išimtį. Tą dviejų mėnesių laikotarpį galima pratęsti papildomu dviejų mėnesių laikotarpiu, jeigu Komisija pageidautų papildomos informacijos. Tas papildomas laikotarpis prasideda kitą dieną po to, kai gaunama visa informacija. Pirminis dviejų mėnesių laikotarpis taip pat gali būti pratęstas, jeigu tam pritaria Komisija ir reguliavimo institucija.

<…>

Reguliavimo institucija per vieno mėnesio laikotarpį įvykdo Komisijos sprendimą iš dalies pakeisti ar atšaukti sprendimą suteikti išimtį ir atitinkamai apie tai informuoja Komisiją.

<…>“

2 Šios bylos aplinkybėms taikomos redakcijos 2005 m. liepos 7 d. *Gesetz über die Elektrizitäts- und Gasversorgung* (*Energiewirtschaftsgesetz – EnWG*) (Vokietijos aprūpinimo elektros energija ir dujomis įstatymas) (BGBl. 2005 I, p. 1970, 3621, toliau – *EnWG*) 28a straipsnio 1 dalyje *Bundesnetzagentur* (*BNetzA*, Federalinė tinklų agentūra, Vokietija) leidžiama, be kita ko, taikyti nuostatų dėl trečiųjų šalių prieigos prie Vokietijos Federacinės Respublikos ir kitų valstybių jungiamųjų linijų išimtis. *EnWG* 28a straipsnio taikymo sąlygos iš esmės atitinka Direktyvos 2009/73 36 straipsnio 1 dalies taikymo sąlygas.

Ginčo aplinkybės

3 2009 m. birželio 12 d. Sprendimu C(2009) 4694 Europos Bendrijų Komisija, remdamasi 2003 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/55/EB dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikinančios Direktyvą 98/30/EB (OL L 176, 2003, p. 57), 22 straipsniu paprašė *BNetzA* pakeisti 2009 m. vasario 25 d. sprendimą, kuriame nustatyta, kad *Ostseepipeline-Anbindungsleitung* (OPAL) dujotiekio antžeminės dalies, esančios į rytus nuo dujotiekio *Nord Stream 1*, kurios įleidimo taškas yra šalia Lubmin vietovės prie Greifsvaldo (Vokietija), o išleidimo taškas – Brandov vietovėje Čekijos Respublikoje, projekto transportavimo pajėgumams netaikomos trečiųjų šalių prieigos taisyklės, numatytos minėtos direktyvos 18 straipsnyje, ir tarifų taisyklės, numatytos jos 25 straipsnio 2–4 dalyse.

4 Sprendime C(2009) 4694 nustatytos tokios sąlygos:

„a) Nepažeisdama b punkte nustatytos taisyklės įmonė, dominuojanti vienoje ar keliose didelėse aukštutinės ar žemutinės grandies gamtinių dujų rinkose, apimančiose Čekijos Respubliką, neturi teisės per vienus metus rezervuoti daugiau kaip 50 % OPAL dujotiekio transportavimo pajėgumų prie Čekijos sienos. Tai pačiai grupei priklausančių įmonių, pavyzdžiui, *Gazprom* ir *Wingas*, rezervai turi būti nagrinėjami kartu. Dominuojančių įmonių ar dominuojančių įmonių grupių, sudariusių dideles ilgalaikes dujų tiekimo sutartis, rezervai turi būti nagrinėjami kartu <…>

b) 50 % pajėgumų ribą galima viršyti, jei atitinkama įmonė OPAL dujotiekiu rinkoje perleidžia 3 mlrd. m^3 dujų taikydama atvirą, skaidrią ir nediskriminacinę procedūrą („dujų perleidimo programa“). Dujotiekį administruojanti bendrovė arba už programos įgyvendinimą atsakinga įmonė turi užtikrinti atitinkamų transportavimo pajėgumų buvimą ir išleidimo taško laisvą pasirinkimą („pajėgumų perleidimo programa“). „Dujų perleidimo“ ir „pajėgumų perleidimo“ programų formą turi patvirtinti *BNetzA*.“

5 2009 m. liepos 7 d. *BNetzA* iš dalies pakeitė savo 2009 m. vasario 25 d. sprendimą patvirtindama minėtas sąlygas, numatytas Sprendime C(2009) 4694. *BNetzA* leido nukrypti nuo taisyklių 22 metų laikotarpiu.

6 OPAL dujotiekis buvo pradėtas naudoti 2011 m. liepos 13 d., o jo metinis pajėgumas yra apie 36,5 mlrd. m^3. Remiantis Sprendimu C(2009) 4694 ir 2009 m. vasario 25 d. *BNetzA* sprendimu, iš dalies pakeistu 2009 m. liepos 7 d. jos sprendimu, OPAL dujotiekio pajėgumams buvo visiškai netaikomos taisyklės, susijusios su reglamentuojama trečiųjų šalių prieiga, ir Direktyvoje 2003/55 numatytos tarifų taisyklės.

7 Pagal dabartines technines galimybes gamtinės dujos gali būti tiekiamos dujotiekio įleidimo taške prie Greifsvaldo tik per dujotiekį *Nord Stream 1*, kurį naudoja grupė *Gazprom* dujoms iš Rusijos telkinių transportuoti. Kadangi *Gazprom* neįgyvendino Sprendime C(2009) 4694 numatytos dujų perleidimo programos, 50 % nerezervuotų šio dujotiekio pajėgumų niekada nebuvo panaudoti, todėl tik 50 % OPAL dujotiekio transportavimo pajėgumų *a priori*, atrodo, buvo panaudoti.

8 2016 m. gegužės 13 d. *BNetzA*, remdamasi Direktyvos 2009/73 36 straipsniu, pranešė Komisijai apie savo ketinimus, *Opal Gastransport GmbH & Co. KG* (OPAL dujotiekį eksploatuojanti bendrovė, toliau – OGT), *OAO Gazprom* ir *Gazprom Eksport LLC* pateikus prašymus, pakeisti tam tikras 2009 m. suteiktos išimties nuostatas dėl OPAL dujotiekio ruožo, kurį administruoja OGT.

9 2016 m. spalio 28 d. Komisija, remdamasi Direktyvos 2009/73 36 straipsnio 9 dalimi, priėmė Sprendimą C(2016) 6950 *final*, kuriuo peržiūrimos sąlygos, kuriomis pagal Direktyvą 2003/55 OPAL dujotiekiui netaikomos taisyklės dėl trečiųjų šalių prieigos ir tarifų reglamentavimo (toliau – ginčijamas sprendimas), kuris skirtas *BNetzA*. Direktyvos 2009/73 36 straipsnyje numatyta procedūra atitinka numatytąją Direktyvos 2003/55 22 straipsnyje, kuris buvo Sprendimo C(2009) 4694, iš dalies pakeisto ginčijamu sprendimu, teisinis pagrindas.

10 Ginčijamame sprendime Komisija paliko galioti trečiųjų šalių prieigos taisyklių išimtį, suteiktą dėl OPAL dujotiekio ruožo nuo įleidimo taško, esančio prie Greifsvaldo, iki išleidimo taško, esančio Brandov, daugiausia 50 % pajėgumų, kurią ji jau buvo patvirtinusi savo Sprendime C(2009) 4694. Kita vertus, likę 50 % pajėgumų šiame ruože – iki tol nepanaudoti dėl to, kad *Gazprom* neįgyvendino dujų perleidimo programos, – buvo liberalizuoti, t. y. jiems pritaikytos trečiųjų šalių prieigos taisyklės. Šis liberalizavimas turi būti įgyvendintas padalijant transporto pajėgumus, kuriuos dujotiekio administratorius turi paskirti per skaidrų ir nediskriminacinį aukcioną.

11 Kadangi taip liberalizuotų transportavimo pajėgumų nediskriminacinis ir skaidrus suteikimas gali *de facto* lemti ir tai, kad juos naudos *Gazprom Eksport*, Komisija, siekdama užtikrinti, kad trečiosios šalys galėtų turėti veiksmingą prieigą prie „liberalizuotų“ pajėgumų, nurodė viršutinę ribą, kurią *BNetzA* pasiūlė dėl FZK tipo jungiamųjų linijų pajėgumų (*feste frei zuordenbare Kapazitäten*, laisvai skiriami nustatyto dydžio pajėgumai) dujotiekio išleidimo taške. Taigi OPAL dujotiekio administratorius kitiems naudotojams nei Čekijos gamtinių dujų rinkoje dominuojanti bendrovė privalės aukcione suteikti FZK jungiamųjų linijų pajėgumų, kurių pradinis dydis yra 3,2 mln. kWh. Vis dėlto, jei vykdant kasmetinį aukcioną paaiškėtų, kad prašyme dėl FZK tipo pajėgumų Brandov išleidimo taške nurodytas kiekis yra didesnis nei 90 % pasiūlytų pajėgumų, OGT turės 1,6 mln. kWh padidinti FZK pajėgumų, kuriuos galima įsigyti per kitą kasmetinį aukcioną, kiekį. Galimi įsigyti FZK pajėgumai galiausiai gali siekti 6,4 mln. kWh.

12 Be to, atsižvelgdama į didėjantį aukcionų kiekį ir tam, kad būtų išvengta jų pertekliaus Čekijos rinkoje dominuojančiam ūkio subjektui, Komisija nustatė papildomą sąlygą, pagal kurią toks subjektas gali pateikti pasiūlymą aukcione dėl FZK pajėgumų tik pasiūlydamas bazinę pajėgumų kainą, o tai reiškia, kad pasiūlyta kaina negali viršyti reglamentuojamo tarifo, kalbant apie transporto tinklą iš *Gaspool* komercinės zonos Vokietijoje į Čekijos Respubliką, vidutinės bazinės kainos už panašius produktus tais pačiais metais.

13 2016 m. lapkričio 28 d. *BNetzA* pagal ginčijamą sprendimą iš dalies pakeitė išimtį, 2009 m. vasario 25 d. sprendimu suteiktą OPAL dujotiekio administratoriui, su OPAL sudarydama viešosios teisės reglamentuojamą sutartį, kuri pagal Vokietijos teisę yra administracinis sprendimas.

Procesas ir šalių reikalavimai

14 2016 m. gruodžio 4 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo šį *PGNiG Supply & Trading GmbH* ieškinį.

15 Atskiru dokumentu ieškovė pateikė prašymą taikyti laikinąsias apsaugos priemones ir jį Bendrojo Teismo kanceliarija gavo tą pačią dieną; šis prašymas buvo atmestas 2017 m. liepos 21 d. Nutartimi *PGNiG Supply & Trading / Komisija* (T-849/16 R, EU:T:2017:544). Klausimo dėl bylinėjimosi išlaidų nagrinėjimas buvo atidėtas.

16 2017 m. sausio 19 d., vasario 16 d. ir kovo 1, 9 ir 22 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo dokumentus, kuriais atitinkamai Vokietijos Federacinė Respublika, Europos Sąjungos Taryba, Europos Parlamentas, OGT ir *Gazprom Eksport* paprašė leisti įstoti į šią bylą palaikyti Komisijos reikalavimų.

17 2017 m. vasario 28 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo dokumentą, kuriuo *Naftogaz Ukrainy SA* paprašė leisti įstoti į šią bylą palaikyti ieškovės reikalavimų.

18 2017 m. kovo 13 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo dokumentą, kuriuo ieškovė pateikė ieškinio „papildymą“ ir kuriame pateikė naujus pagrindus ieškiniui pagrįsti.

19 Pastabose, kurias Bendrojo Teismo kanceliarija gavo 2017 m. gegužės 8 d., Komisija teigė, kad 2017 m. kovo 13 d. papildymas nepriimtinas.

20 Atskiru dokumentu Komisija pateikė ieškinio nepriimtinumu grindžiamą prieštaravimą; jį Bendrojo Teismo kanceliarija gavo 2017 m. kovo 21 d.

21 2017 m. gegužės 29 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo dokumentą, kuriuo ieškovė pateikė savo pastabas dėl nepriimtinumu grindžiamo prieštaravimo.

22 Komisija Bendrojo Teismo prašo:

– atmesti ieškinį kaip akivaizdžiai nepriimtiną,

– priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

23 Ieškovė Bendrojo Teismo prašo:

– atmesti nepriimtinumu grindžiamą prieštaravimą,

– jei šis prašymas nebūtų patenkintas, ieškinio priimtinumo klausimą nagrinėti kartu su esme,

– panaikinti ginčijamą sprendimą,

– priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

24 Pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 130 straipsnio 1 dalį, jeigu atsakovas prašo, Bendrasis Teismas gali priimti sprendimą dėl nepriimtinumo arba kompetencijos nebuvimo nepradėjęs bylos nagrinėti iš esmės. Šioje byloje Bendrasis Teismas, manydamas, kad bylos medžiagoje yra pakankamai informacijos, nusprendžia priimti sprendimą ir netęsti proceso.

25 Pateikdama nepriimtinumu grindžiamą prieštaravimą Komisija teigia, kad ieškovė neturi teisės pareikšti ieškinio pagal SESV 263 straipsnio ketvirtą pastraipą. Anot jos, ginčijamas sprendimas nėra reglamentuojamojo pobūdžio aktas ir jis nėra tiesiogiai ar konkrečiai susijęs su ieškove. Be to, Komisijai kyla abejonių dėl ieškovės suinteresuotumo pareikšti ieškinį.

26 Ginčijamas sprendimas skirtas *BNetzA*, kaip numatyta Direktyvos 2009/73 36 straipsnio 9 dalyje. Todėl ieškovė, kuri veikia dujų ir skysto kuro importo, eksporto, sandėliavimo, pardavimo ir distribucijos srityse, nėra jo adresatė ir jos teisė pareikšti ieškinį gali būti grindžiama tik SESV 263 straipsnio ketvirtos pastraipos antra ar trečia dalimis.

27 Pagal SESV 263 straipsnio ketvirtą pastraipą kiekvienas fizinis ar juridinis asmuo gali šio straipsnio pirmoje ir antroje pastraipose numatytomis sąlygomis pateikti ieškinį dėl jam skirtų aktų arba aktų, kurie yra tiesiogiai ir konkrečiai su juo susiję, ar dėl reglamentuojamojo pobūdžio teisės aktų, kurie tiesiogiai su juo susiję ir dėl kurių nereikia patvirtinti įgyvendinimo priemonių.

28 Nagrinėjamu atveju, kadangi ieškovė nėra ginčijamo sprendimo adresatė, jos teisė pareikšti ieškinį gali būti grindžiama tik SESV 263 straipsnio ketvirtos pastraipos antra ar trečia dalimis. Taigi toliau paeiliui bus nagrinėjama, ar ginčijamas sprendimas tiesiogiai susijęs su ieškove, ar jis konkrečiai su ja susijęs ir ar tai yra reglamentuojamojo pobūdžio aktas.

Dėl ieškovės tiesioginės sąsajos su ginčijamu sprendimu

29 Komisija teigia, kad ginčijamas sprendimas nėra tiesiogiai susijęs su ieškove, nes, be kita ko, jis nedaro tiesioginio poveikio teisinei jos padėčiai.

30 Ieškovė tvirtina, kad tiesioginis ginčijamo sprendimo poveikis jos teisinei padėčiai yra, be kita ko, tai, kad jai sudaroma kliūčių dalyvauti aukcionuose dėl OPAL dujotiekio pajėgumų. Ji pabrėžia, kad tiek Komisija, tiek Vokietijos valdžios institucijos nurodo, jog ginčijamas sprendimas turės jai teigiamą poveikį, ir tuo remdamasi daro išvadą, kad ji bus tiesiogiai susijusi ir su jo neigiamomis pasekmėmis. Be to, ieškovė mano, kad kaip *Gazprom* grupės bendrovių, su kuriomis ginčijamas sprendimas turi nuolatinę tiesioginę sąsają, konkurentė ji taip pat turi būti laikoma tiesiogiai susijusia, taikant analogiją su jurisprudencija valstybės pagalbos srityje.

31 Remiantis suformuota jurisprudencija, pagal tiesioginės sąsajos kriterijų reikalaujama, kad ginčijama priemonė darytų tiesioginį poveikį asmens teisinei padėčiai ir kad ji nepaliktų jokios diskrecijos šios priemonės adresatams, atsakingiems už jos įgyvendinimą, kuris turi būti savaiminis ir išplaukti tik iš ginčijamų teisės normų, netaikant kitų tarpinių taisyklių. Tas pats taikoma, kai adresatų galimybė nevykdyti Europos Sąjungos teisės akto yra tik teorinė, o jų ketinimas jį įgyvendinti nekelia jokių abejonių (žr. 1998 m. gegužės 5 d. Sprendimo *Dreyfus / Komisija*, C-386/96 P, EU:C:1998:193, 43 ir 44 punktus ir nurodytą jurisprudenciją).

32 Nagrinėjamu atveju nėra įvykdyta antroji iš šių sąlygų, susijusi su adresatams nepalikta diskrecija. Nacionalinės valdžios institucijos sprendimas, įgyvendinantis ginčijamą sprendimą, nebuvo savaiminis. Direktyvos 2009/73 36 straipsnis neįpareigojo *BNetzA* įgyvendinti to sprendimo, nes ji galėjo laisvai atsisakyti savo pasiūlymo iš dalies pakeisti OPAL dujotiekio eksploatavimo sąlygas. Be to, ši *BNetzA* galimybė nevykdyti ginčijamo sprendimo šiuo atveju nebuvo tik teorinė. Šiuo aspektu reikia priminti, kad, pirma, ginčijamame sprendime Komisija nustatė papildomas *BNetzA* pasiūlytos priemonės patvirtinimo sąlygas, viršijančias tai, ką pasiūlė *BNetzA* (žr. šios nutarties 11 ir 12 punktus). Taigi, nors pastaroji negalėjo nuspręsti iš dalies pakeisti OPAL dujotiekio eksploatavimo sąlygų neatsižvelgdama į minėtas papildomas sąlygas, ji, naudodamasi *EnWG* 28a straipsnyje jai suteikta diskrecija, galėjo iš naujo įvertinti galimybę priimti tą priemonę, atsižvelgdama į šias sąlygas, ir prireikus atsisakyti pasiūlytos priemonės. Antra, nacionalinė procedūra buvo inicijuota OPAL dujotiekį eksploatuojančios OGT prašymu (žr. šios nutarties 8 punktą). Tokiomis aplinkybėmis OGT, jei ji Komisijos nustatytas papildomas sąlygas laikė netinkamomis, turėjo galimybę atsiimti savo prašymą ir taip užkirsti kelią įgyvendinti ginčijamą sprendimą, nesvarbu, ar tai būtų padaryta sprendimu, ar sutartimi.

33 Todėl ieškovė nėra tiesiogiai susijusi su ginčijamu sprendimu, kaip tai suprantama pagal šios nutarties 31 punkte nurodytą jurisprudenciją.

34 Šiuo aspektu reikia pridurti, kad net jeigu ieškovės teisinė situacija galėtų būti laikoma paveikta, taip būtų dėl *BNetzA* priimtų nacionalinių priemonių, kurias ji prireikus turi ginčyti nacionaliniame teisme remdamasi ginčijamo sprendimo neteisėtumu, kad būtų pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą laikantis SESV 267 straipsnio sąlygų (šiuo klausimu žr. 2008 m. balandžio 8 d. Nutarties *Saint-Gobain Glass Deutschland / Komisija*, C-503/07 P, EU:C:2008:207, 78 punktą).

Dėl ieškovės konkrečios sąsajos su ginčijamu sprendimu

35 Komisija teigia, kad ginčijamas sprendimas nėra konkrečiai susijęs su ieškove.

36 Ieškovė tvirtina, kad ginčijamas sprendimas yra konkrečiai su ja susijęs, turėdama omenyje ypatingas savo savybes ir konkrečias aplinkybes, kurios ją individualizuoja taip pat kaip ir minėto sprendimo adresatą. Šiuo aspektu ji remiasi, pirma, dujų eksporto į Lenkiją rinkos ir dujų transportavimo rinkos pobūdžiu, antra, žala, kurią ji patirs dėl ginčijamo sprendimo, ir, trečia, jos padėties konkuruojant su *Gazprom* grupe susilpnėjimu.

37 Pagal suformuotą jurisprudenciją kiti subjektai nei tie, kuriems skirtas sprendimas, teigti, kad sprendimas yra konkrečiai su jais susijęs, gali tik tuo atveju, jeigu šis sprendimas taikomas jiems dėl tam tikrų jiems būdingų savybių arba dėl tam tikros faktinės situacijos, kuri juos išskiria iš kitų asmenų, todėl juos individualizuoja taip pat kaip ir sprendimo adresatą (žr. 2008 m. kovo 13 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija / Infront WM*, C-125/06 P, EU:C:2008:159, 70 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).

38 Iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos taip pat matyti, kad jei sprendimas paveikia grupę asmenų, kurie buvo nustatyti arba kuriuos buvo galima nustatyti priimant šį aktą dėl grupės nariams būdingų požymių, minėtas aktas gali būti konkrečiai susijęs su šiais asmenimis tiek, kiek jie sudaro apibrėžtą ūkio subjektų grupę (žr. 2008 m. kovo 13 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija / Infront WM*, C-125/06 P, EU:C:2008:159, 71 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).

39 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad ginčijamas sprendimas susijęs su sąlygomis, kuriomis OGT, kaip OPAL dujotiekio eksploatuotoja, turi trečiosioms šalims suteikti prieigą prie dujų OPAL dujotiekio išleidimo taške, esančiame Brandov, Čekijos teritorijoje. Savo ruožtu ieškovė veikia gamtinių dujų prekybos ir transportavimo srityje Vokietijos rinkoje ir dujų eksporto į Lenkiją rinkoje. Negalima atmesti to, kad OPAL dujotiekio eksploatavimo sąlygų pakeitimas gali turėti ekonominių padarinių šiai ieškovės veiklai, visų pirma padidėjus šiuo dujotiekiu perduodamų dujų srautui.

40 Šiuo aspektu, pirma, ieškovė nuogąstauja dėl to, kad gali gerokai padidėti transportavimo pajėgumai, skirti *Gazprom* grupei, taip pat dėl to, kad nuo 2020 m. gali sumažėti *Yamal-Europe* dujotiekio, kuriuo dujos iš Rusijos perduodamos į Lenkiją per Baltarusiją, transportavimo pajėgumų eksploatavimas, arba net dėl to, kad nuo 2022 m. šis dujotiekis bus visiškai neeksploatuojamas, o tai sustiprintų *Gazprom* grupės dominuojančią padėtį ir kartu susilpnintų jos pačios padėtį rinkoje. Antra, ieškovė tvirtina, kad, sumažėjus dujų transportavimui *Yamal-Europe* dujotiekiu, ginčijamas sprendimas lems staigų dujų transportavimo iš Vokietijos rinkos į Lenkiją tarifų padidėjimą, o tai apribos jos galimybę sudaryti dujų eksporto iš Vokietijos į Lenkiją sutartis. Trečia, ieškovė nurodo, kad ginčijamas sprendimas mažina jos konkurencingumą didmeninėje ir mažmeninėje Vokietijos dujų rinkose, palyginti su įmonėmis, susijusiomis su *Gazprom* grupe. Ketvirta, ieškovė teigia, kad dėl ginčijamo sprendimo, padidėjus OPAL dujotiekio reglamentuojamam eksploatavimui, bus apribota ar net panaikinta kitų *Gazprom* grupei nepriklausančių didmeninės rinkos dalyvių, įskaitant ją pačią, prieiga prie OPAL dujotiekio.

41 Vis dėlto, viena vertus, ši tariama žala iš esmės yra spekuliatyvi ir bet kuriuo atveju priklauso nuo daugybės neaiškių ateityje galimų faktorių. Taigi pasekmių, kurias gali lemti ateityje nuo 2020 m. galimai sumažėsiantis *Yamal-Europe* dujotiekio transportavimo pajėgumų eksploatavimas ar net tai, kad nuo 2022 m. jis apskritai bus neeksploatuojamas, atsiradimas priklauso nuo to, ar bus pratęsta tiekimo sutartis, kuri ieškovės patronuojančiąją bendrovę sieja su *Gazprom*. Net jeigu siekiant įvertinti ginčijamo sprendimo pasekmes ieškovė būtų prilyginta jos patronuojančiajai bendrovei, pagrindinei Lenkijos dujų distributorei *Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.*, atsakymas į šį klausimą priklauso, be kita ko, nuo *Gazprom* grupės būsimos komercinės politikos, ieškovės patronuojančiosios bendrovės būsimos konkurencinės padėties ir dujų rinkų bendro vystymosi ateityje. Taigi šiuo metu jo negalima rimtai iš anksto nagrinėti.

42 Kita vertus, ieškovė neįrodė, kad tariama žala yra tokia, kuri ją išskirtų iš visų kitų ūkio subjektų, veikiančių Vokietijos ar Lenkijos dujų prekybos, transportavimo, importo ir eksporto srityse, ir dėl šios priežasties ją individualizuotų taip pat kaip ir ginčijamo sprendimo adresatą. Taigi, jei ginčijamas sprendimas galėtų sumažinti ieškovės konkurencingumą, palyginti su įmonėmis, susijusiomis su *Gazprom* grupe, Vokietijos didmeninėje ir mažmeninėje dujų rinkose, tai turėtų įtakos visiems šiame sektoriuje veikiantiems ūkio subjektams, o ne tik ieškovei. Galiausiai, kalbant apie tariamą žalą, kurią lemia tai, kad priėmus ginčijamą sprendimą *Gazprom* grupės konkurentų prieiga prie OPAL dujotiekio bus apribota arba net negalima, reikia pažymėti ne tik tai, kad tokios žalos patirtų ir kiti šiame sektoriuje veikiantys ūkio subjektai, bet ir tai, kad šis teiginys nepagrįstas faktais.

43 Konkrečiai kalbant, neteisingas yra ieškovės teiginys, kad „dėl to, jog [ginčijamu sprendimu] buvo nustatyta papildoma nuostata, leidžianti netaikyti [trečiųjų šalių prieigos] principo OLAP dujotiekiui, ieškovės teisinė padėtis bus pakeista taip, kad ji neturės laisvos prieigos prie šio dujotiekio, pažeidžiant dujų vidaus rinkos principus, apibrėžtus Direktyvoje 2009/73“. Iš tiesų būtent remiantis pirmine išimčių sistema, patvirtinta Sprendime C(2009) 4694 (žr. šios nutarties 3 ir 4 punktus), ieškovė neturi jokios prieigos prie OPAL dujotiekio, nes pagal šią sistemą trečiųjų šalių prieigos taisyklės netaikomos jokiems šio dujotiekio transportavimo pajėgumams tarp Greifsvaldo ir Brandov. Kita vertus, ginčijamame sprendime numatyta trečiosioms šalims suteikti prieigą prie 50 % pajėgumų šiame ruože, rengiant skaidrų ir nediskriminacinį aukcioną (žr. šios nutarties 10 punktą), todėl kitos įmonės, įskaitant ieškovę, turės galimybę įsigyti pajėgumų. Taigi, priešingai, nei teigia ieškovė, ginčijamame sprendime nenustatyta papildoma išimtis, o kaip tik – jame iš dalies panaikinama esama išimtis.

44 Be to, negalima laikyti, kad priimant ginčijamą sprendimą ieškovė priklausė grupei asmenų, kurie buvo nustatyti arba kuriuos buvo galima nustatyti dėl grupės nariams būdingų požymių, kaip tai suprantama pagal šios nutarties 38 punkte nurodytą jurisprudenciją. Iš tiesų priklausymas tariamai uždarai Vokietijos dujų prekybos ir transportavimo rinkos subjektų grupei, kuriuo remiasi ieškovė, jos neindividualizuoja, kiek tai susiję su OPAL dujotiekio, kuriuo dujos iš Vokietijos perduodamos į Čekijos Respubliką, eksploatavimo sąlygomis, nustatytomis ginčijamame sprendime. Išsamumo sumetimais reikia pažymėti, kad, kaip teigia Komisija, ieškovė nenurodė nei asmenų, kurie, anot jos, priklauso šiai grupei, tapatybės, nei jų skaičiaus.

45 Kiek ieškovė argumentus grindžia savo dalyvavimu *BNetzA* vykusioje procedūroje, pakanka pažymėti, kad to, jog ieškovė siuntė laiškus *BNetzA* per nacionalinę procedūrą, kuri vyko iki 2016 m. gegužės 13 d. pranešimo, nepakanka norint padaryti išvadą, kad ieškovė dalyvavo procedūroje, Sąjungos lygmeniu vykusioje iki ginčijamo sprendimo priėmimo.

46 Todėl reikia konstatuoti, kad ginčijamas sprendimas nėra konkrečiai susijęs su ieškove.

Dėl to, ar ginčijamas sprendimas yra reglamentuojamojo pobūdžio aktas

47 Komisija teigia, kad ginčijamas sprendimas, kaip individualus aktas, nėra reglamentuojamojo pobūdžio teisės aktas, kaip tai suprantama pagal SESV 263 straipsnio ketvirtos pastraipos trečią dalį.

48 Ieškovė teigia, kad ginčijamas sprendimas turi poveikį apibrėžtai asmenų kategorijai vien dėl jų vykdomos veiklos pobūdžio. Todėl, nesant dujų rinkos didelės operatorių kategorijos individualizavimo, šio sprendimo taikymo sritis yra visuotinė ir abstrakti.

49 Remiantis jurisprudencija, siekiant nustatyti akto taikymo sritį, reikia išsiaiškinti, ar atitinkamas aktas yra konkrečiai susijęs su tam tikrais subjektais. Šiuo aspektu Sąjungos teismas turėtų ne vien remtis oficialiu akto pavadinimu, bet visų pirma atsižvelgti į jo tikslą ir turinį (1962 m. gruodžio 14 d. Sprendimo *Confédération nationale des producteurs de fruits et légumes ir kt. / Taryba*, 16/62 ir 17/62, EU:C:1962:47, p. 901, 918). Taigi sprendimo, kurio adresatė yra valstybė narė, taikymo sritis yra visuotinė, jei jis taikomas objektyviai apibrėžtoms aplinkybėms ir sukelia teisinių pasekmių bendrai ir abstrakčiai apibrėžtoms asmenų kategorijoms (dėl 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB, nustatančios šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje ir iš dalies keičiančios Tarybos direktyvą 96/61/EB (OL L 275, 2003, p. 32), sistemos žr. 2008 m. balandžio 8 d. Nutarties *Saint-Gobain Glass Deutschland / Komisija*, C-503/07 P, EU:C:2008:207, 71 punktą).

50 Nagrinėjamu atveju, kaip matyti iš ginčijamo sprendimo 1 straipsnio, juo tik patvirtinamas, padarius tam tikrus pakeitimus, 2009 m. vasario 25 d. sprendimo dėl išimčių dalinis pakeitimas, kurį 2016 m. gegužės 13 d. pasiūlė *BNetzA*. Savo ruožtu šiuo pradinio sprendimo dėl išimčių 2016 m. lapkričio 28 d. daliniu pakeitimu (žr. šios nutarties 13 punktą) siekiama pakeisti, pritaikius tam tikras sąlygas, išimtis, pagal kurias OPAL dujotiekiui netaikomos tam tikros Direktyvos 2009/73 nuostatos. Todėl ginčijamas sprendimas susijęs tik su individualiu ir apibrėžtu atveju, t. y. OPAL dujotiekio pajėgumo dalies OGT vykdomo eksploatavimo sąlygomis. Konkrečiai kalbant, ekonominės pasekmės, kurių šis sprendimas gali sukelti kitiems dujų transportavimo ir prekybos sektoriaus subjektams nei OGT, nėra teisiniai padariniai bendrai ir abstrakčiai asmenų kategorijai, kaip tai suprantama pagal šios nutarties 49 punkte nurodytą jurisprudenciją.

51 Be to, ieškovė teigia, kad ginčijamas sprendimas „dėl savo pobūdžio yra artimas sprendimui dėl [valstybės] pagalbos“ ir kad Bendrasis Teismas nusprendė, jog „sprendimas dėl [valstybės] pagalbos yra taikomas visuotinai“, net jeigu jis turi tik vieną adresatą.

52 Tam, kad šis argumentas būtų atmestas, ir nesant reikalo priimti sprendimo dėl ginčijamo sprendimo tariamo panašumo į sprendimą dėl valstybės pagalbos pakanka pažymėti, kad jurisprudencijoje, kuria remiasi ieškovė, Bendrasis Teismas apskritai nekonstatavo, kad sprendimai dėl pagalbos yra taikomi visuotinai. Atvirkščiai, remdamasis suformuota jurisprudencija jis nusprendė, kad tokią išvadą galima daryti tik jeigu toks sprendimas taikomas objektyviai apibrėžtoms aplinkybėms ir sukelia teisinių pasekmių bendrai ir abstrakčiai apibrėžtoms asmenų kategorijoms (2016 m. rugsėjo 15 d. Sprendimo *Ferracci / Komisija*, T-219/13, EU:T:2016:485, 52 punktas). Kaip nurodyta šios nutarties 50 punkte, šiuo atveju taip nėra.

53 Todėl, priešingai, nei teigia ieškovė, ginčijamas sprendimas nėra visuotinai taikomas aktas, taigi tai nėra reglamentuojamojo pobūdžio teisės aktas, kaip tai suprantama pagal SESV 263 straipsnio ketvirtą pastraipą.

54 Be to, primintina, kad sąvoką „reglamentuojančio pobūdžio teisės aktai, [kurie tiesiogiai susiję su bet kuriuo fiziniu ar juridiniu asmeniu ir] dėl kurių nereikia priimti įgyvendinančių priemonių“, kaip ji suprantama pagal SESV 263 straipsnio ketvirtos pastraipos trečią dalį, reikia aiškinti atsižvelgiant į šios nuostatos tikslą, kuriuo, kaip matyti iš jos genezės, siekiama išvengti to, kad asmuo, kurio teisinė padėtis priėmus aktą vis dėlto tiesiogiai pakeičiama, netektų su šiuo aktu susijusios veiksmingos teisminės apsaugos. Atsižvelgiant į šį tikslą, matyti, kad SESV 263 straipsnio ketvirtos pastraipos trečia dalis turi būti taikoma tik tada, kai ginčijamu aktu savaime, t. y. neatsižvelgiant į jokias įgyvendinimo priemones, pakeičiama ieškovo teisinė padėtis. Todėl, jei ginčijamas aktas savaime nekeičia ieškovo teisinės padėties, šios išvados pakanka norint nuspręsti, kad SESV 263 straipsnio ketvirtos pastraipos trečia dalis yra netaikytina, ir šiuo atveju nebūtina tikrinti, ar dėl šio akto priimtos su ieškovu susijusios įgyvendinimo priemonės (šiuo klausimu žr. 2015 m. liepos 7 d. Sprendimo *Federcoopesca ir kt. / Komisija*, T-312/14, EU:T:2015:472, 27–43 punktus).

55 Nagrinėjamu atveju galima žala ieškovės teisėms, kurią ji nurodo, būtų padaryta dėl įgyvendinimo priemonės, t. y. *BNetzA* ir OGT, kaip OLAP dujotiekio eksploatuotojos, sutarties.

56 Todėl, remiantis šios nutarties 54 punkte nurodyta jurisprudencija, SESV 263 straipsnio ketvirtos pastraipos trečia dalis netaikytina.

57 Vadinasi, ieškinį reikia atmesti kaip nepriimtiną, nesant reikalo priimti sprendimo dėl papildomų paaiškinimų, kuriuos ieškovė pateikė 2017 m. kovo 13 d., priimtinumo.

Dėl prašymų įstoti į bylą

58 Pagal Procedūros reglamento 142 straipsnio 2 dalį pagrindinio ginčo atžvilgiu įstojimas į bylą yra papildomas ir netenka savo dalyko, kai, be kita ko, ieškinys pripažįstamas nepriimtinu.

59 Todėl nebėra pagrindo priimti sprendimo dėl Vokietijos Federacinės Respublikos, Parlamento, Tarybos, *Naftogaz Ukrainy*, OGT ir *Gazprom Eksport* prašymų įstoti į bylą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

60 Pagal Procedūros reglamento 134 straipsnio 1 dalį iš pralaimėjusios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jei laimėjusi šalis to reikalavo.

61 Kadangi ieškovė pralaimėjo bylą, ji turi padengti savo ir Komisijos bylinėjimosi išlaidas pagal šios reikalavimus, įskaitant išlaidas, susijusias su laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūra.

62 Pagal šio reglamento 138 straipsnio 1 dalies nuostatas į bylą įstojusios valstybės narės padengia savo bylinėjimosi išlaidas. Todėl Vokietijos Federacinė Respublika padengia savo išlaidas, susijusias su laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūra.

63 Be to, pagal Procedūros reglamento 144 straipsnio 10 dalį, jeigu procesas pagrindinėje byloje užbaigiamas prieš priimant sprendimą dėl prašymo įstoti į bylą, prašymą įstoti į bylą pateikęs asmuo ir pagrindinės bylos šalys padengia savo bylinėjimosi išlaidas, susijusias su tokiu prašymu.

64 Taigi nagrinėjamu atveju ieškovė, Komisija, Vokietijos Federacinė Respublika, Parlamentas, Taryba, *Naftogaz Ukrainy*, OGT ir *Gazprom Eksport* turi padengti savo išlaidas, susijusias su prašymais įstoti į bylą.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (pirmoji kolegija)

nutaria:

1. **Atmesti ieškinį kaip nepriimtiną.**

2. **Nebėra pagrindo priimti sprendimo dėl prašymų įstoti į bylą.**

3. ***PGNiG Supply & Trading GmbH* padengia savo ir Europos Komisijos bylinėjimosi išlaidas, įskaitant išlaidas, susijusias su laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūra.**

4. **Vokietijos Federacinė Respublika padengia savo išlaidas, susijusias su laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūra.**

5. ***PGNiG Supply & Trading*, Komisija, Vokietijos Federacinė Respublika, Europos Parlamentas, Europos Sąjungos Taryba, *Naftogaz Ukrainy SA*, *OPAL Gastransport GmbH & Co. KG* ir *Gazprom Eksport LLC* padengia savo išlaidas, susijusias su prašymais įstoti į bylą**.

Priimta 2017 m. gruodžio 14 d. Liuksemburge.

Kancleris
E. Coulon

Pirmininkė
I. Pelikánová